

ÎNCHEIERE

11 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea cererilor de recurs depuse de către Leonid Caraman, reprezentat de avocatul Aliona Postoroncă și de către Silvia Duca,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Leonid Caraman, Silvia Duca, Vasilii Iachim, Valentina Sulima, Natalia Cazacov și Svetlana Crasilnicova împotriva Asociației proprietarilor locuințelor privatizate nr.51/336, în proces de insolvență cu privire la obligarea prezentării raportului privind deservirea blocului locativ și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Leonid Caraman, Silvia Duca, Vasilii Iachim, Valentina Sulima, Natalia Cazacov și Svetlana Crasilnicova,

constată:

La data de 20 martie 2018 Leonid Caraman, Silvia Duca, Vasilii Iachim, Valentina Sulima, Natalia Cazacov și Svetlana Crasilnicova au depus cerere de chemare în judecată împotriva APLP nr. 51/336, în proces de insolvență cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea prezentării raportului privind deservirea blocului locativ și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, la data de 31 ianuarie 2018, prin intermediul oficiului poștal, au depus în adresa APLP nr. 51/336 o cerere, prin care au solicitat prezentarea raportului cu privire la deservirea blocului locativ din XXXXX.

Au menționat că, APLP nr. 51/336 nu a examinat cererea în termenul stabilit de art. 16 din Legea privind accesul la informație și nu le-a prezentat raportul solicitat.

Au susținut că, la data de 06 martie 2018 au primit răspunsul APLP nr. 51/336, pe care îl consideră neîntemeiat și evaziv.

Au afirmat că, prin faptul neprezentării de către pârât a raportului solicitat le-a fost cauzat prejudiciu moral.

Au solicitat recunoașterea ca fiind ilegal refuzul APLP nr. 51/336, obligarea acestuia de a le prezenta raportul cu privire la deservirea blocului locativ din XXXXX și încasarea de la pârât în beneficiul lor a câte 500 de lei pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 11 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central a fost încetat procesul în partea pretenției cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a prezenta informația solicitată pe motiv că, această pretenție nu urmează a fi judecată în procedura civilă.

Prin hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul central a fost respinsă acțiunea ca nefondată. Au fost încasate în mod solidar din contul lui Leonid Caraman, Silviei Duca, Vasilii Iachim, Valentinei Sulima, Nataliei Cazacov și al Svetlanei Crasilnicova în beneficiul APLP nr. 51/336 cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2500 de lei.

Prin decizia din 22 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Leonid Caraman, Silvia Duca, Vasilii Iachim, Valentina Sulima, Natalia Cazacov și Svetlana Crasilnicova.

Instanța de apel a reținut că, în urma examinării de către APLP nr. 51/336 a cererii din 31 ianuarie 2018, au fost expediate răspunsurile nr. 63, 54, 52, 65, 48 și 67 din 06 martie 2018, prin care lui Leonid Caraman, Silviei Duca, Vasilii Iachim, Valentinei Sulima, Nataliei Cazacov și Svetlanei Crasilnicova li s-a comunicat că, nu este clară solicitarea lor și în urma concretizării întrebărilor formulate se pot apropia la oficiul APLP nr. 51/336, unde li se va oferi posibilitatea studierii documentelor solicitate. Totodată, li s-a comunicat că, APLP nr. 51/336 nu dispune de mijloace financiare, motiv din care li s-a propus să fie indicată o adresă comună pentru toți solicitanții, o adresă electronică, la care pot fi expediate actele solicitate sau să se prezinte personal și să ridice informațiile solicitate.

Prin urmare, instanța de apel a considerat plauzibilă concluzia primei instanțe privind respingerea pretenției cu privire la obligarea prezentării informației solicitate ca neîntemeiată, deoarece a fost stabilit că, APLP nr. 51/336 a expediat răspuns la cererea adresată de către Leonid Caraman, Silvia Duca, Vasilii Iachim, Valentina Sulima, Natalia Cazacov și Svetlana Crasilnicova, cu respectarea prevederilor legale privind furnizarea informației, răspunzând în termen la solicitarea acestora și la caz, pe deplin au fost respectate drepturile lor privind accesul la informație, acest drept nefiind în nici un fel încălcat de către intimat.

Referitor la pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, instanța de apel a reținut că, prima instanță just a respins această pretenție ca neîntemeiată, deoarece la caz, furnizorul a respectat prevederile Legii privind accesul la informație.

Instanța de apel a notat că, corect au fost încasate de la apelanți cheltuielile de asistență juridică, care se confirmă prin ordinul de plată nr. 521 din 24 mai 2018, ținând cont de art. 96 CPC.

La data de 15 august 2019 Leonid Caraman, reprezentat de avocatul Aliona Postoroncă, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece concluziile instanțelor judecătorești sunt în contradicție cu normele de drept material și procedural.

A menționat că, APLP nr. 51/336, fiind furnizor de informații oficiale, avea obligația ca în termen de 15 zile să expedieze în adresa solicitanților un răspuns cu un conținut ferm și clar la toate chestiunile indicate de către ultimii în solicitare.

A susținut că, prin refuzul satisfacerii cererii înaintate, recurentul a fost supus umilinței, disconfortului fizic și psihic, cauzându-i-se prejudiciu moral.

La data de 29 august 2019 Silvia Duca a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece instanța de apel a interpretat și a aplicat eronat normele de drept material.

A menționat că, instanța de apel a dat apreciere arbitrară probelor prezentate de către recurenți, iar concluziile expuse în decizie sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

A afirmat că, răspunsul intimatului nu reflectă informația solicitată prin cererea depusă.

A invocat că, instanța de apel nu a exercitat un control judiciar complet, în fapt și în drept, cu respectarea efectului devolutiv al apelului asupra ceea ce a hotărât prima instanță, iar soluția instanței de apel este bazată pe neelucidarea circumstanțelor cauzei, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții pripite și greșite.

Examinând admisibilitatea cererilor de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contencios administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Din materiale dosarului rezultă că, decizia instanței de apel a fost notificată recurentului Leonid Caraman la data de 02 august 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție al acesteia (f. d. 176), respectiv, recursul depus de către Leonid Caraman, reprezentat de către avocatul Aliona Postoroncă, la data de 15 august 2019 este în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de către Leonid Caraman, reprezentat de către avocatul Aliona Postoroncă, în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios

administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de către Leonid Caraman, reprezentat de către avocatul Aliona Postoroncă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în

verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să poseze puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul depus de către Leonid Caraman, reprezentat de avocatul Aliona Postoroncă, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Leonid Caraman, reprezentat de avocatul Aliona Postoroncă, ca inadmisibil.

Cu referire la recursul depus de către Silvia Duca, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Art. 245 alin. (1) din Codul administrativ prevede că, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Din materiale dosarului rezultă că, decizia instanței de apel a fost notificată Silviei Duca la data de 29 iulie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție a acesteia (f. d.179).

Respectiv, termenul de 30 zile de depunere a recursului a început să curgă la data de 30 iulie 2019, ziua imediat următoare datei notificării deciziei instanței de apel și a expirat la data de 28 august 2019, însă Silvia Duca a depus recursul la data de 29 august 2019.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul a fost depus de către Silvia Duca după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ.

Pe cale de consecință, examinarea unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

Relevantă în acest aspect este hotărârea pronunțată în cauza Ponomaryov versus Ucraina (cererea nr. 3236/03, 03 aprilie 2008), în conținutul căreia Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, deși, în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea

acestui termen pentru motive neconvingătoare reprezintă o decizie, care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către Înalta Curte și în cauzele Ceachir contra Moldovei, Popov contra Moldovei și Melnic contra Moldovei, în care s-a menționat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Silvia Duca ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 246 alin. (1) și (2) lit. d) și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile depuse de către Leonid Caraman, reprezentat de avocatul Aliona Postoroncă și de către Silvia Duca se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu